

Tge muntan 1914 e 2014?

Duas occurrenzas da «G2W» a Turitg

DA GUIU SOBIELA-CAANITZ

■ **Ils 9 da matg ha la Russia commemorà la victoria sovietica da 1945 cun impressiunantas manifestaziuns militaras. Suenter quel armistizi aveva l'URSS erigi in cunfin bunamain intransibel amez l'Europa, da Lübeck enfin a Linz e Trieste, che l'anteriur primminister britanic Winston Leonard Spencer Churchill (1874–1964) ha numnà «Iron Curtain» («tenda da fier»).** Ils reschims communists instituids a l'ost da quella lingia persequitavan quellas cuminanze cristianas che refusavan da sa suttemetter a l'ateissem uffizial. Gruppas dals pajais restads libers han lura fatg tut il pussaivel per gidar lezzas cuminanze; ina da quellas gruppas, basada en Svizra, ha preni il num: «Glaube in der 2. Welt» (G2W). Oz ch'i na dat betg pli la «tenda da fier» rapporta «G2W» davart la vita religiosa en ils pajais antruras communists ed en il mund islamic; ses institut sa numna: «Forum ecumenic per cretta, religiun e societad en l'Orient e l'Occident» (1) ed edescha la revista «Religion & Gesellschaft in Ost und West» (RGOW). Ils 21 da matg ed ils 11 da zercladur arranscha «G2W» a Turitg duas occurrenzas cun referats e discussiuns, centradas, l'emprima davart l'Ucraina, la segunda davart la Bosnia-Erzegovina e la Serbia.

Dal Donbass a Sarajevo

Gievgia, ils 21 a las 18.30, en il bajetg principal da l'universitad (Rämistr. 71, auditori KO2-F-150) referescha l'istoricher svizzer Andreas Kappeler (Universitad da Vienna) davart il tema: «Wie weiter in der Ukraine?». Sia «Kleine Geschichte der Ukraine» (Minca 1994) ha cuntanschì il 2009 sia terza ediziun repassada ed actualisada. Co statti oz cun l'Ucraina? Il schurnalist Cyrill Stieger en-

conuscha bain las relaziuns en l'Europa da l'ost; el scriva en la «NZZ» dals 13 da matg (p. 21): «'Milizas popularas' e schefs che han s'elegids sezs han institui ina tirannia en las citads dal Donbass. Adversaris vegnan tementads, torturads, mazzacrads, deportads (...). En Ucraina na datti cunfins etnics e linguistics clers tranter Ucrainais e Russ; las transiziuns èn fluidas.» Quai è er il cas en Bosnia-Erzegovina tranter Bosniacs islamics e Serbs cristians ortodoxs. L'occurrenza multifara da mesemna, ils 11 da zercladur, davent da las 17.30, en la «Helferei» turitgaisa (Kirchgasse 13), è intitulada: «Tschient onns silsuenter, tge vanza da l'Emprima guerra mundiala?» (2). L'emprim ves'ins il film «Paths of Glory» (1957) da Stanley Kubrick (1928–1999) che stigmatizava cun vehemenza las execuziuns massivas da schuldada franzosa sentenziada d'agens tribunals militars durant l'Emprima guerra mundiala. Tgi che na vul u na po betg vesair il film po vegnir pir a las 19.30, per il bainvegni da Hans-Peter von Däniken, rector da la «Paulus-Akademie» (Turitg). A las 19.40 referescha l'istoricher Holm Sundhausen (Universitad libra da Berlin), specialist dal Balcan, davart l'attentat da Sarajevo ils 28 da zercladur 1914. A las 20.10 referescha l'istoriograf Alfons Lenherr davart las consequenzas globalas a lunga vista fin oz da l'Emprima guerra mundiala. Stefan Kube, schefredactor da «RGOW», maina la discussiun al podi davent da las 20.40.

1. Adressa: Birmensdorferstr. 52, Postfach 9329, 8036 Turitg. Posta electronica: g2w.sui@bluewin.ch.

2. Inscriziun fin als 6 da zercladur sin www.paulus-akademie.ch. Custs per film, referats e discussiun: 20 francs; be 14 francs per persunas en scolaziun, en cas da renta d'invaliditad e per commembars e commembars da «G2W» u da la «Paulus-Akademie».